

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13 -1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
національної безпеки, права та
міжнародних відносин

27 серпня 2024 р., протокол № 8

Голова Вченої ради

Тариса СЕРГІЄНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи політології»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 052 «Політологія»

освітньо-професійна програма «Політичний менеджмент і PR»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра міжнародних відносин і політичного менеджменту

Схвалено на засіданні кафедри
міжнародних відносин і
політичного менеджменту

27 серпня 2024 р., протокол № 6

Завідувач кафедри

Вікторія

ЗАГУРСЬКА-АНТОНЮК

Гарант освітньо-професійної
програми

Тарас Віктор

Віктор ПАЩЕНКО

Розробник: д. політ. наук, проф. кафедри міжнародних відносин і політичного
менеджменту Ігор РАФАЛЬСЬКИЙ,
к.філос.н.,доц., доцент кафедри філософсько-історичних студій та масових
комунікацій Ольга ГОРДІЙЧУК

Житомир

2024

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 2

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи політології» для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 052 «Політологія» освітньо-професійна програма «Політичний менеджмент і PR» затверджена Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин від 27 серпня 2024 р., протокол № 8.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 052 «Політологія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1	__
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		2	__
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи – 4,375	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		48 год.	__ год.
		Практичні	
		32 год.	__ год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		70 год.	__ год.
		Вид контролю: екзамен	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є надання студентам знань щодо формування політичних систем та політичних процесів, основних принципів та закономірностей функціонування політичних інституцій, норм політичної поведінки та культури. Формування сучасних умінь і навичок щодо аналізу політичних явищ та суспільно-політичних процесів та тенденцій їх розвитку.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомлення студентів із предметом та методами політичної науки, основним категоріальним апаратом політології, оволодіння знаннями про теоретико-методологічні основи політичних систем, політичну владу та політичні процеси, їх роль в житті держави;
- надання сучасних практичних знань про політичні партії та політичні рухи, вибори і виборчі системи, політичну культуру та значення демократичних основ і принципів у їх розвитку;
- оволодіння знаннями про функції держави, форм державного правління, правовий статус, структуру та діяльність органів державної влади, основними підходами та механізмами трансформації авторитарних і тоталітарних режимів у демократичні;
- формування ціннісних орієнтирів щодо аналізу політичних платформ та ідеологій та політичних процесів;
- формування здатностей об'єктивно аналізувати процеси громадсько-політичного життя, діяльності політичної влади, формування у студентів політичної свідомості й політичної культури як активних громадян.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 052 «Політологія»:

ЗК 01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 03. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 07. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 5

СК 01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки

СК 02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

СК 04. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

СК 05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

СК 08. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних програмних **результатів навчання** навчання за спеціальністю 052 «Політологія»:

РН 01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

РН 06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.

РН 07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.

РН 08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

РН 09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

РН 12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 6

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни «Основи політології»

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Основи політології.

Тема 1. Політологія як наукова дисципліна. Предмет і методи політології. Історія світової політичної думки. (ЗК01, СК01, СК04, РН01, РН07)

1. Поняття, категорії, функції політології.
2. Предмет і методи політології.
3. Етапи становлення політології як науки.
4. Зародження політичних ідей у країнах Стародавнього Сходу. Основи вчень Мо Цзи, Конфуція (Китай), Будди, Заратуштри.
5. Розвиток політичної думки в період Античності: основи вчень Платона, Арістотеля, Сократа, Цицерона, Марка Аврелія та ін.
6. Політична думка періоду Середньовіччя: основи вчень Томи Аквінського, Мартіна Лютера, Нікколо Макіавеллі.
7. Розвиток політичної думки в Модерний період: основи вчень Томаса Гоббса, Джона Локка, Шарль-Луї де Монтеск'є, Жан-Жака Руссо.
8. Політична думка XIX-XX ст.

Тема 2. Становлення і розвиток вітчизняної політичної думки. (ЗК01, СК04, РН07)

1. Особливості розвитку політичної думки в період Київської Русі. «Слово про закон і благодать», «Руська правда», «Повчання дітям», «Повість минулих літ»
2. Розвиток політичних ідей у XIV - XVIII ст. Суспільно-політичні погляди Івана Мазепи, Пилипа Орлика, Григорія Сковороди.
3. Українська політична думка XIX - поч. XX ст. Кирило-Мефодіївське товариство та політичні ідеї його учасників. Михайло Драгоманов, як основоположник українського лібералізму. Суспільно політичні ідеї Володимира Антоновича, Михайла Грушевського, Івані Франка та ін.
4. Генеза політичних ідей у XX ст. Суспільно-політичні погляди В'ячеслава Липинського, Миколи Міхновського, Дмитра Донцова.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 7

Тема 3. Політичні ідеології (ЗК01, СК01, СК04, РН01, РН08, РН09)

1. Основні ознаки та зміст політичної ідеології. Функції політичної ідеології.
2. Структура політичної ідеології та особливості її формування.
3. Основні політико-ідеологічні доктрини світу та їх види. Ідеології лібералізму та неолібералізму. Ідеології консерватизму та неоконсерватизму. Основні ідеї соціалізму та соціал-демократії. Ідеологія націоналізму. Ідеологія фашизму та нацизму. Ідеологія анархізму.
4. Сутність та види ідеологічної діяльності. Політична пропаганда: засоби та форми.

Тема 4. Політична влада (ЗК01, ЗК06, СК01, СК02, РН01, РН06, РН08)

1. Основні підходи до визначення влади. Види влади, сутність поняття «політична влада». Влада і політична влада.
2. Принципи легітимності влади. Проблема розподілу влади.
3. Проблема ефективної влади, здобуття, використання політичної, державної влади.
4. Основні принципи і способи реалізації влади.

Тема 5. Політична система. (ЗК01, ЗК06, СК02, СК04, РН01, РН12)

1. Політичної системи: основні моделі та теорії. Структура та основні функції політичної системи.
2. Основні інституції політичної системи.
3. Конституційна модель політичної системи. України.
4. Особливості та основні характеристики політичної системи України.

Тема 6. Держава як базовий елемент політичної системи (ЗК01, ЗК03, СК02, СК04, СК05, РН07, РН09)

1. Теорії походження держави, поняття держави.
2. Функції держави.
3. Форми державного правління: основні ознаки, поняття та види.
4. Поняття та види державно устрою.
5. Поняття й типологія політичних режимів.
6. Поняття та види органів державної влади . Основні принципи роботи державного апарату.
7. Основні проблеми трансформації авторитарних і тоталітарних режимів у демократичні на сучасному етапі.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 8

Тема 7. Політичні партії та партійні системи (ЗК01, ЗК06, ЗК07, СК01, СК05, СК08, РН06, РН07, РН09)

1. Ознаки і функцій політичних партій, їх місце і роль у політичній системі.
2. Історія виникнення і розвитку політичних партій
3. Класифікація політичних партій.
4. Сутність та види партійних систем. Особливості трансформації партійних систем, модель Ліпсета-Роккана.
5. Класифікація партійних систем Джованні Сарторі та Моріса Дюверже.
6. Законодавче регулювання та принципи діяльності політичних партій в країнах ЄС.
7. Суспільно-політичні рухи та особливості їх функціонування. Типологізація суспільно-політичних рухів.
8. Становлення і розвиток партійної системи в сучасній Україні. Особливості діяльності політичних партій в умовах правового режиму воєнного стану.

Тема 8. Громадянське суспільство (ЗК01, ЗК06, СК04, СК08, РН09, РН12)

1. Громадянське суспільство: сутність, функції, структура, основні моделі.
2. Інститути громадянського суспільства.
3. Особливості громадянських суспільств в США і країнах ЄС. Взаємозв'язок демократії та громадянського суспільства.
4. Відносини громадянського суспільства і держави. Концепцію «наближеної держави» П'єра Розанваллона.
5. Особливості формування та розвитку громадянського суспільства в Україні.

Тема 9. Політичні відносини і політична діяльність (ЗК03, ЗК07, СК02, СК05, РН09, РН12)

1. Поняття політичної діяльності та політичних відносин та їх класифікація. Елітарні та ієрархічні політичні відносини. Відносини вертикального та горизонтального типів.
2. Структура та форми політичної діяльності. Законодавча, управлінська, виконавча, та інша діяльність.
3. Політичні рішення, типи та класифікація політичних рішень.
4. Політичний конфлікт, типологія політичних конфліктів. Підходи до розв'язання політичних конфліктів.
5. Політичні відносини і політична діяльність у в сучасній Україні. Особливості політичної діяльності в умовах правового режиму воєнного стану.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 9

Тема 10. Вибори і виборчі системи (ЗК01, ЗК06, СК01, СК05, РН06)

1. Історія виборчого процесу. Основні принципи організації демократичних виборів.
2. Поняття і виборчих систем, типи виборчих систем. Особливості мажоритарної виборчої системи, пропорційної виборчої системи, комбінованих виборчих систем.
3. Виборча система в сучасній Україні, перспективи реформування чинного законодавства.
4. Сутність та специфіка виборчого процесу. Демократичні принципи виборчого процесу. Активне та пасивне виборче право. Виборчі цензи.
5. Типи виборчих систем на місцевих виборах в Україні, особливості голосування внутрішньо переміщених осіб. Види місцевих виборів.

Тема 11. Політичне лідерство і політична еліта (ЗК01, ЗК06, СК01, СК02, РН06, РН09)

1. Політична еліта і лідерство в історії політичної думки.
2. Основні теорії політичних еліт. Концепція керівного класу Гаєтано Моска, теорія політичної еліти Вільфредо Парето. «Залізний закон олігархії» Роберта Міхельса.
3. Демократичні теорії еліти. Теорія елітарної демократії. Теорія неоелітизму.
4. Функції, механізми, основні моделі формування політичних еліт.
5. Легітимність політичної еліти.
6. Політична еліта в сучасній Україні: структура та механізми формування.

Тема 12. Політична культура (ЗК01, ЗК07, СК01, СК06, РН06, РН12)

1. Поняття і сутність політичної культури.
2. Типи політичної культури «Ідеальні моделі» політичної культури Габрієля Алмонда і Сіднея Верби.
3. Роль та місце політичної культури у владних відносинах.
4. Форми та методи політичної поведінки. Піраміда Абрагама Маслоу як методологія пояснення політичної участі.
5. Соціальні фактори політичної культури.
6. Особливості формування політичної культури в сучасній Україні.

Тема 13. Політичні технології (ЗК01, ЗК03, СК04, СК05, СК08, РН08, РН12)

1. Сутність поняття «політичні технології». Види політичних технологій.
2. Виборчі технології. Особливості використання політичної реклами в ході виборчого процесу.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 10

3. Політичний PR: історія виникнення, основні види, особливості використання в ході виборчих кампаній.
4. Політична реклама: різновиди та функції
5. Політичний імідж: структура та функції. Моделі побудови політичного іміджу.
6. Політичне прогнозування.

Тема 14. Міжнародні відносини та зовнішня політика держави (ЗК01, ЗК07, СК02, СК08, СК04, РН08, РН12)

1. Класифікація та структура міжнародних політичних відносин.
2. Сутність, принципи та види зовнішньої політики держави.
3. Сучасні тенденції в розвитку міжнародних відносин.
4. Місце та роль України в сучасних міжнародних відносинах. Основні напрямки зовнішньої політики України.
5. Основні концепції національних інтересів у контексті зовнішньої політики держав.
6. Міжнародні конфлікти в сучасній світовій політиці та шляхи їх регулювання.

Тема 15. Глобалізація (ЗК01, ЗК07, СК02, СК04, РН07, РН09)

1. Поняття глобалізації. Основні підходи до методології досліджень глобальних процесів.
2. Позитиви, негативи та основні загрози глобалізації.
3. Римський клуб та його роль в дослідженні проблематики майбутнього.
4. Теоретичні моделі майбутнього сучасних цивілізацій. Концепція Самуеля Гантінгтона про «зіткнення цивілізацій». Концепція Френсіса Фукуями про кінець історії.
5. Економічна глобалізація. Роль транснаціональних корпорацій у глобалізаційних процесах.
6. Формування інформаційного суспільства в умовах глобалізації.
7. Глобалістика та виклик для національної безпеки.
8. Геополітичні стратегії провідних держав світу

Тема 16. Політична модернізація (ЗК03, ЗК07, СК02, СК06, РН07, РН09)

1. Сутність та зміст політичної модернізації. Моделі та методи модернізації.
2. Макс Вебер і його роль у розвитку теорії модернізації.
3. Історичний досвід політичної модернізації. Особливості політичної модернізації на пострадянському просторі.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 11

4. Умови та особливості модернізації політичної системи. Структура модернізації. Взаємозв'язок політичної модернізації та демократичних процесів у суспільстві.

5. Політична модернізація в Україні на сучасному етапі.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 12

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. «Основи політології»								
Тема 1. Політологія як наукова дисципліна. Предмет і методи політології. Історія світової політичної думки.	12	4	2	6	-	-	-	-
Тема 2. Становлення і розвиток вітчизняної політичної думки.	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 3. Політичні ідеології.	10	4	2	4	-	-	-	-
Тема 4. Політична влада.	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 5. Політична система.	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 6. Держава як базовий елемент політичної системи.	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 7. Політичні партії та партійні системи.	10	4	2	4	-	-	-	-
Тема 8. Громадянське суспільство.	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 9. Політичні відносини і політична діяльність.	10	4	2	4	-	-	-	-
Тема 10. Вибори і виборчі системи.	12	4	2	6	-	-	-	-
Тема 11. Політичне лідерство і політична еліта.	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 12. Політична культура.	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 13. Політичні технології.	10	4	2	4	-	-	-	-
Тема 14. Міжнародні відносини та зовнішня політика держави.	12	4	2	6	-	-	-	-
Тема 15. Глобалізація.	10	4	2	4	-	-	-	-
Тема 16. Політична модернізація.	7	2	1	4	-	-	-	-
Модульний контроль 1	1	-	1	-	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	150	48	32	70	-	-	-	-
ВСЬОГО	150	48	32	70	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 13

5. Теми практичних (лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. «Основи політології»			
1	Політологія як наукова дисципліна. Предмет і методи політології. Історія світової політичної думки.	2	-
2	Становлення і розвиток вітчизняної політичної думки.	2	-
3	Політичні ідеології.	2	-
4	Політична влада.	2	-
5	Політична система.	2	-
6	Держава як базовий елемент політичної системи.	2	-
7	Політичні партії та партійні системи.	2	-
8	Громадянське суспільство.	2	-
9	Політичні відносини і політична діяльність.	2	-
10	Вибори і виборчі системи.	2	-
11	Політичне лідерство і політична еліта.	2	-
12	Політична культура.	2	-
13	Політичні технології.	2	-
14	Міжнародні відносини та зовнішня політика держави.	2	-
15	Глобалізація.	2	-
16	Політична модернізація.	1	-
17	Модульний контроль 1	1	-
РАЗОМ		32	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 14

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Основи політології			
1	<i>Політологія як наукова дисципліна. Предмет і методи політології. Історія світової політичної думки.</i> 1. Поняття, категорії, функції політології. 2. Ознайомитися із основними положеннями вчень Мо Цзи, Конфуція, Будди, Заратуштри. 3. Ознайомитися із основними положеннями вчень (період Античності) Платона, Арістотеля, Сократа, Цицерона, Марка Аврелія. 4. Ознайомитися із основними положеннями вчень (період Середньовіччя) Аквінського, Мартіна Лютера, Нікколо Макіавеллі. 5. Ознайомитися із основними положеннями вчень (Модерний період) Томаса Гоббса, Джона Локка, Шарль-Луї де Монтеск'є, Жан-Жака Руссо.	6	-
2	<i>Становлення і розвиток вітчизняної політичної думки.</i> 1. Ознайомитися із змістом творів: «Слово про закон і благодать», «Руська правда», «Повчання дітям», «Повість минулих літ» 2. Суспільно-політичні погляди Івана Мазепи, Пилипа Орлика, Григорія Сковороди. 3. Суспільно-політичні погляди Михайла Драгоманова, Володимира Антоновича, Михайла Грушевського, Івані Франка. 4. Суспільно-політичні погляди Вячеслава Липинського, Миколи Міхновського, Дмитра Донцова.	4	-
3	<i>Політичні ідеології.</i> 1. Основні ознаки та зміст політичної ідеології. Функції політичної ідеології. 2. Основні політико-ідеологічні доктрини світу та їх види. 3. Ознайомитися із основними положеннями ідеологій лібералізму, неолібералізму, консерватизму, неоконсерватизм, соціалізму, соціал-демократії, націоналізму, фашизму, нацизму, анархізму.	4	-
4	<i>Політична влада.</i> 1. Види влади, сутність поняття «політична влада». Влада і політична влада. 2. Принципи легітимності влади. Проблема розподілу влади. 3. Проблема ефективної влади, здобуття, використання політичної, державної влади. 4. Основні принципи і способи реалізації влади.	4	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11-05.01/052.00.1/Б/ОК13-1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 15

5	<i>Політична система.</i> 1. Політичної системи: основні моделі та теорії. 2. Структура та основні функції політичної системи. Основні інституції політичної системи. 3. Конституційна модель політичної системи. України. 4. Особливості та основні характеристики політичної системи України.	4	-
6	<i>Держава як базовий елемент політичної системи.</i> 1. Теорії походження держави, поняття держави. 2. Функції держави. 3. Форми державного правління: основні ознаки, поняття та види. 4. Поняття та види державно устрою. 5. Поняття й типологія політичних режимів. 6. Поняття та види органів державної влади. Основні принципи роботи державного апарату. 7. Основні проблеми трансформації авторитарних і тоталітарних режимів у демократичні на сучасному етапі.	4	-
7	<i>Політичні партії та партійні системи</i> 1. Ознайомитися із основними положеннями Закону України «Про політичні партії України» 2. Ознаки і функцій політичних партій, їх місце і роль у політичній системі. 3. Історія виникнення і розвитку політичних партій 4. Ознайомитися з основними положеннями концепції соціально-політичних розмежувань Ліпсета-Роккана. 5. Ознайомитися із класифікацією партійних систем Джованні Сарторі та Моріса Дюверже. 6. Законодавче регулювання та принципи діяльності політичних партій в країнах ЄС. 7. Типологізація суспільно-політичних рухів. 8. Становлення і розвиток партійної системи в сучасній Україні.	4	-
8	<i>Громадянське суспільство.</i> 1. Сутність, функції, структура, основні моделі громадянського суспільства. 2. Особливості громадянських суспільств в США і країнах ЄС. 3. Взаємозв'язок демократії та громадянського суспільства. 4. Ознайомитися з положеннями концепції «наближеної держави» П'єра Розанваллона.	4	-
9	<i>Політичні відносини і політична діяльність.</i> 1. Поняття політичної діяльності та політичних відносин та їх класифікація. 2. Елітарні та ієрархічні політичні відносини. Відносини вертикального та горизонтального типів. 3. Структура та форми політичної діяльності. Законодавча, управлінська, виконавча, та інша діяльність. 4. Політичні рішення, типи та класифікація політичних рішень. 5. Політичний конфлікт, типологія політичних конфліктів. Підходи до розв'язання політичних конфліктів.	4	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 16

10	<i>Вибори і виборчі системи</i> 1. Основні принципи організації демократичних виборів. 2. Поняття і виборчих систем, типи виборчих систем. Особливості мажоритарної виборчої системи, пропорційної виборчої системи, комбінованих виборчих систем. 3. Виборча система в сучасній Україні, перспективи реформування чинного законодавства. 4. Сутність та специфіка виборчого процесу. Демократичні принципи виборчого процесу. Активне та пасивне виборче право. 5. Виборчі цензи. 6. Типи виборчих систем на місцевих виборах в Україні, особливості голосування внутрішньо переміщених осіб. Види місцевих виборів.	6	-
11	<i>Політичне лідерство і політична еліта</i> 1. Політична еліта і лідерство в історії політичної думки. 2. Ознайомитися із основними положеннями концепції керівного класу Гаєтано Моска, теорія політичної еліти Вільфредо Парето та «залізним законом олігархії» Роберта Міхельса. 3. Демократичні теорії еліти. Теорія елітарної демократії. Теорія неоелітизму. 4. Легітимність політичної еліти. 5. Політична еліта в сучасній Україні: структура та механізми формування.	4	-
12	<i>Політична культура.</i> 1. Поняття і сутність політичної культури. 2. Ознайомитися із основними положеннями «ідеальної моделі» політичної культури Габрієля Алмонда і Сіднея Верби. 3. Піраміда Абрагама Маслоу як методологія пояснення політичної участі. 4. Соціальні фактори політичної культури.	4	-
13	<i>Політичні технології.</i> 1. Сутність поняття «політичні технології». Види політичних технологій. 2. Виборчі технології. Особливості використання політичної реклами в ході виборчого процесу. 3. Політичний PR: історія виникнення, основні види, особливості використання. 4. Політична реклама: різновиди та функції 5. Політичний імідж: структура та функції. Політичне прогнозування.	4	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 17

14	<i>Міжнародні відносини та зовнішня політика держави.</i> 1. Класифікація та структура міжнародних політичних відносин. 2. Сутність, принципи та види зовнішньої політики держави. 3. Сучасні тенденції в розвитку міжнародних відносин. 4. Місце та роль України в сучасних міжнародних відносинах. 5. Основні напрямки зовнішньої політики України. 6. Міжнародні конфлікти в сучасній світовій політиці та шляхи їх регулювання.	6	-
15	<i>Глобалізація.</i> 1. Поняття глобалізації. Основні підходи до методології досліджень глобальних процесів. Позитиви, негативи та основні загрози глобалізації. 2. Римський клуб та його роль в дослідженні проблематики майбутнього. 3. Ознайомитися із основними положеннями концепції Самуеля Гантінгтона про «зіткнення цивілізацій» та концепції Френсіса Фукуями про кінець історії. 4. Формування інформаційного суспільства в умовах глобалізації. 5. Глобалістика та виклик для національної безпеки.	4	-
16	<i>Політична модернізація.</i> 1. Сутність та зміст політичної модернізації. Моделі та методи модернізації. 2. Макс Вебер і його роль у розвитку теорії модернізації. 3. Умови та особливості модернізації політичної системи. Структура модернізації. 4. Політична модернізація в Україні на сучасному етапі.	4	-
РАЗОМ		70	-

7. Індивідуальні самостійні завдання

Індивідуальне самостійне завдання для студентів спеціальності «Політологія» присвячене порівняльному аналізу політичних систем двох держав. Метою роботи є здійснення комплексного дослідження політичних систем країн з різних регіонів світу через поглиблений порівняльний аналіз. Здобувачі мають обрати дві країни з різних географічних регіонів та провести детальне дослідження їхніх політичних систем. Дослідження передбачає аналіз політичних систем за ключовими критеріями: форма державного правління, тип політичного режиму, особливості виборчої системи, структура державної влади та рівень політичної участі громадян.

Письмовий звіт обсягом 10-15 сторінок повинен містити титульний аркуш, вступ з визначенням мети та методології, характеристику політичних систем країн, порівняльний аналіз, висновки та список використаних джерел.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 18

Технічні вимоги до оформлення роботи включають використання шрифту Times New Roman, розміром 14 пунктів, міжрядковим інтервалом 1,5 та полями 2 см з усіх боків. Кількість наукових джерел має бути не менше 10 найменувань. Презентація дослідження складається з 10-12 слайдів, що послідовно розкривають мету, завдання, характеристику країн, порівняння основних політичних параметрів та висновки.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
РН 01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
РН 06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 19

Результат навчання	Методи навчання
РН 07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
РН 08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітичнодослідницький апарат сучасної політичної науки.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
РН 09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)
РН 12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (проведення дослідів, експериментів, виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 20

Результат навчання	Методи навчання
	ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей)

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
РН 01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання модульного контролю – Екзамен
РН 06. Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання модульного контролю – Екзамен
РН 07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання модульного контролю – Екзамен
РН 08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітичнодослідницький апарат сучасної політичної науки.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання модульного контролю – Екзамен
РН 09. Вміти застосовувати політологічне	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 21

Результат навчання	Методи контролю
мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання модульного контролю – Екзамен
РН 12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання модульного контролю – Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 22

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	60	-
Виконання завдань модульного контролю	40	-
Підсумкова семестрова оцінка	100	-

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	45	-
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань ²	15	-
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали) ³ : 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах 2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій 3. Інші види робіт (наводиться перелік інших видів робіт)	до 20	-
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	-

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	15	-
Участь у дискусії	10	-
Виконання тестових завдань	10	-
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	10	-
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	45	-

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{НЗ} = (P_{В100} \times ВК_{В} + P_{УД100} \times ВК_{УД} + P_{...} \times ВК_{...}) \times K_{НЗ}, \quad (1)$$

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 23

де P_{H3} – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_{B100} , P_{UD100} , $P_{...}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

$ВК_B$, $ВК_{UD}$, $ВК_{...}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, які встановлені за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання цих робіт (дані для розрахунку вагових коефіцієнтів наведено в табл. «Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять»);

K_{H3} – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що встановлені за виконання завдань під час навчальних занять, на 100 балів.

для здобувачів денної форми навчання:

$$ВК_B = 15 \div 45 = 0,33;$$

$$ВК_{UD} = 10 \div 45 = 0,22;$$

$$ВК_{T3} = 10 \div 45 = 0,22;$$

$$ВК_{3ПЗ} = 10 \div 45 = 0,22.$$

K_{H3} – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що встановлені за виконання завдань під час навчальних занять, на 100 балів.

– для здобувачів денної та заочної форм навчання: $K_{H3} = 45 \div 100 = 0,45$.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань модульного контролю	40	-
Разом за виконання завдань модульного контролю	40	-

Якщо здобувач вищої освіти виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. За складання екзамену здобувач вищої освіти може набрати 40 балів. Набрані бали за виконання завдань

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 24

підсумкового контролю у формі екзамену, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше. Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час. Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчальної дисципліни чи її окремих складових частин визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 25

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Електоральна пам'ять	electoral memory
2	Електоральна поведінка	electoral memory
3	Довіра до влади	trust in power
4	Ефективність влади	power efficiency
5	Політична партія	political party
6	Політичні інститути	political institutions
7	Багатопартійність	multi-party system
8	Регенерація партій	party regeneration
9	Функції політичних партій	functions of political parties
10	Держава	state
11	Політична ментальність українства	political mentality of Ukrainians
12	Цінності	values
13	Європейські стандарти	European standards
14	Суспільна свідомість	social consciousness
15	Інтеграційні процеси	integration process
16	Політична соціологія	political sociology
17	Політична сфера	political sphere
18	Інформаційний простір	information space
19	Демократія	democracy
20	Насильство	violence
21	Радикалізм	radicalism
22	Непотизм	nepotism

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 26

12. Рекомендована література

Основна література

1. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Політологія : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2021. 228 с.

URL:https://uu.edu.ua/upload/Nauka/naukovi_vydannia/politologiya_compressed.pdf

2. Політологія : навчальний посібник / О. О. Гордійчук. – Електронні дані. – Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2023. 132 с. URL:https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/314883/mod_resource/content/1/%D0%93%D0%BE%D1%80%D0%B4%D1%96%D0%B9%D1%87%D1%83%D0%BA_%D0%9E_%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_2023.pdf

3. Довгаль О.В., Конопляник Д.О. Політологія : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2023. 162 с. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/14372/3/polit-lekc-181-bak-2023-2.pdf>

4. Політологія: Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / Державний біотехнологічний університет; авт.-уклад. Міносян А.С., Варипасєв О.М., Бондар Н.О. – Харків : [б. в.], 2023. – 137 с. URL:https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/33827/1/MV_politolohiya_SR_2023.pdf

5. Політологія. Навчальний посібник (для студентів усіх форм навчання) / уклад. Л.М. Мельник, І.А. Дужа, І.М. Грек. – Біла Церква: БНАУ, 2022. – 494 с. URL:https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/7645/1/Politolohiia_navchaln.pdf

6. Сухотеріна Л. І. Основи політології. Навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст всіх спеціальностей денної і заочної форм навчання – Одеса: ОНПУ, 2024 - 115 с. URL:https://docs.google.com/document/d/1I_q2EwyMzroEymbto85r70lcJX-ChdGS/edit

Допоміжна література

1. Практична політологія [Електронний ресурс]. Бульбенюк С.С., Довганик Н.М., Зайцева З.І. та інші. К.: КНЕУ, 2022. 76 с. URL:<https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/8047cf76-76d3-48c8-8c21-ee66e4dd7a06/content>

2. Вегеш М. Актуальні проблеми політичної науки. Матеріали до лекцій

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 27

для аспірантів Ужгородського національного університету. Ужгород, 2022. 163 с.
URL:<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/44007/1/%D0%92%D0%B5%D0%B3%D0%B5%D1%88%20%D0%9C.%20%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%B7%20%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97.pdf>

3. Вебер М. Три чисті типи легітимного панування // Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика / Макс Вебер ; Перекл. з нім., післям. та комент. О. Погорілого. — Київ, 1998.- С. 157—272.
URL:<http://litopys.org.ua/weber/wbs.htm>

4. Семюель Гантінгтон. Політичний порядок у мінливих суспільствах. Київ: Наш формат, 2020. — 448 с.

5. Палінчак М., Остапець Ю., Лешанич М. Особливості процесу інституціоналізації політичних партій і партійної системи України в умовах демократичного транзиту: монографія / М. Палінчак, Ю. Остапець, М. Лешанич. — Ужгород: Поліграфцентр “Ліра”, 2021. — 240 с.
URL:<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/66962>

6. Соціально-політична думка України : навчально-методичний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Одеса, 2022. 120 с.
URL:https://www.researchgate.net/publication/362676219_Socialno-politichna_dumka_Ukraini_navcalnometodicnij_posibnik_dla_zdobuvaciv_drugogo_magisterskogo_rivna_visoi_osviti

7. Політичні партії і рухи в Україні у XX – XXI ст. : методичні рекомендації до практичних занять / Л. Л. Бабенко, О. А. Гура. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. 43 с.
URL:http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/16984/1/%D0%9F%D0%BE%D0%BB.%20%D0%BF%D0%B0%D1%80%D1%82%D1%96%D1%97%20%D1%96%20%D1%80%D1%83%D1%85%D0%B8_%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4.%20%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97.pdf

8. Політичні партії і вибори : українські та світові практики : зб. ст. і тез за результатами міжнародної наукової конференції «Малі політичні партії та актори у політичному процесі на регіональному та локальному (субнаціональному) рівнях : Україна і світ» / [за ред. Анатолія Романюка і Віталія Литвина]. — Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. — Вип. 6. — 369 с.
URL:https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/41664/1/S_Bulbeniuk_MKonf_2022_IFF.pdf

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф-21.11- 05.01/052.00.1/Б/ОК13- 1-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 28 / 28

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Закон України «Про політичні партії в Україні»
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України
URL: <https://www.rada.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Президента України
URL: <https://www.president.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Кабінету міністрів України
URL: <https://www.kmu.gov.ua/uryad-ta-organi-vladi/team>